

Centrálny dátový archív – Dlhodobá ochrana digitalizovaného kultúrneho dedičstva na Slovensku

Ing. Alojz Androvič, PhD. – Mgr. Ivan Ciglan

univerzitná knižnica
v bratislave

Program OPIS- Prioritná os 2

- Digitálny pamiatkový fond (PÚ SR), Digitálne múzeum (Múzeum SNP), Dokumentačno-informačné centrum rómskej kultúry (ŠVK Prešov), Digitálna knižnica a digitálny archív (SNK), Digitálna audiovizia (SFÚ), Centrálna aplikačná infraštruktúra a registratúra (NOC), Harmonizácia informačných systémov (NOC), Digitálna galéria (SNG)
- Dopytové projekty

Agenda

- Ako sme začínali a čo sme vybudovali
- Míľniky
- Čo sa nám podarilo dosiahnuť
- Ako sme na tom v súčasnosti
- Aké sú perspektívy...?

Centrálny dátový archív (CDA)

- Rozpočet: 33 148 480, 48 €
- 2 nezávislé, geograficky oddelené lokality
- 6 zapojených pamäťových a fondových inštitúcií (PFI) – SNG, PÚ SR, SFÚ, SNK, MSNP, ŠVK PO + dopytové projekty

Zadanie projektu CDA

- V rámci projektu sa vybuduje centrálny dátový archív, ktorý musí v zmysle medzinárodných bezpečnostných štandardov zabezpečiť uloženie minimálne 3 najhodnotnejších kópií digitálnych objektov na minimálne 2 lokalitách, ktoré nesmú byť od seba vzdialené bližšie ako 50 km.
- Lokality budú dve: Univerzitná knižnica v Bratislave (primárny sklad) a sklad sekundárny), ktorý bude zriadený v prenajatých priestoroch. Obidve lokality budú vybavené hardvérom a softvérom a navzájom zosieťované. Celý systém bude mať zároveň zabezpečený servis.

Míľniky

- 1.7. 2011 – začiatok realizácie projektu
- 30.11. 2011 – odovzdanie ŽoNFP
- 13.3. 2012 – podpis zmluvy o NFP
- 9.7. 2012 – inštalácia technológií
- Od 11/2012 - podpis a priebežná aktualizácia dohôd o zverení obsahu na dlhodobú archiváciu
- 30.6. 2014 – ukončenie rekonštrukcie projektového zázemia
- 10-11/2014 - Certifikácia SMIB ISO 27001/2
- † 31.12. 2014 – koniec projektu

Posledný rok

- Dokončenie stavebných prác (4/2014)
- Prestáhovanie technológií do Bratislavy (4-5/2014)
- Spustenie vkladov od PFI (6/2014)
- Certifikácia SMIB (10-11/2014)

CDA – Bratislava (A)

CDA – Martin (B)

Čo je CDA?

- 2 geograficky oddelené lokality (Bratislava, Martin)
- 2 aktívne lokality sú schopné fungovať navzájom nezávisle
- Pasívny sklad médií – uchováva záložné kópie
- Voči iným archívom je CDA nezávislý archív
- OAIS compliant (ISO 14721:2012) a „best practices“ v oblasti budovania dátových centier a LTP archívov (ISO 16363)
- Certifikovaný podľa ISO 27001:2013 (SMIB)

Vyššie ciele

- Ochrana kultúrneho dedičstva – tvorba dlhodobé uchovávanie digitálnych surogátov KO, zlepšenie dokumentačnej úrovne KO
- Vytvorenie podpornej platformy pre sprístupnenie kultúrneho dedičstva širokej verejnosti
- Chrániť digitalizované KO pred živelnými pohromami a mimoriadnymi udalosťami
- Rozvoj znalostnej spoločnosti a služieb s pridanou hodnotou
- Vzdelávanie a rozvoj odborných znalostí pracovníkov v rezorte kultúry
- Zlepšenie technologickej infraštruktúry
- Podpora výskumu, vzdelávania a zamestnanosti

Čo sme dosiahli

- Vybudovanie projektového zázemia (rekonštrukcia budovy Klariská, prispôsobenie priestorov potrebám CDA)
- Inštalácia IKT prostriedkov a podporných non-IKT technológií
- Zostavenie implementačného a prevádzkového tímu (vo finále - 12 pracovníkov)
- Spustenie pilotnej prevádzky archívu
- Nastavenie a spustenie logistiky zberu dát
- Implementácia SMIB (ISO 27001, ISO 27002)

Základné procesy archívu

1. SUBMISIA A INGESCIA
2. DISEMINÁCIA
3. SYNCHRONIZÁCIA
4. DLHODOBÉ UCHOVANIE (Long-term Preservation)
5. MANAŽMENT CDA (FINANČNÝ, PERSONÁLNY,
TECHNOLOGICKÝ, BEZPEČNOSTNÝ, PREVÁDZKOVÝ,
METODICKÝ...)

Manažment CDA

- Negociácia „Dohody o zverení obsahu na dlhodobú archiváciu“ s príslušnými PFI
- Tvorba a manažment profilov pre vklad
- Komplexné riadenie vkladu dát (kampane)
- Monitorovanie prevádzky archívu
- Identifikovanie, správa a riešenie incidentov
- Metodická činnosť a plánovanie:
 - technologických upgrade
 - organizačnej štruktúry
 - finančnej udržateľnosti
 - strednodobých a dlhodobých zmien
- Aplikácia legislatívnych opatrení
- Krízový manažment & manažment rizík

Certifikácia LTP v rámci CDA

CERTIFIKÁCIA ÚLOŽISKA PRE DLHODOBÚ ARCHIVÁCIU

- Zrealizované:
- ISO 14721 OAIS reference model (self-check)
- Informačná bezpečnosť (SMIB) / Riadenie bezpečnostných rizík – ISO 27001, ISO 27002 (audit nezávislou autoritou)

Plán:

- LTP – STN ISO 16363 - Systémy prenosu vesmírnych údajov a informácií. Audit a certifikácia dôveryhodných digitálnych úložísk
- Manažérstvo kvality - ISO 9001

Čo nás čaká?

1. DORIEŠENIE AUTORSKO-PRÁVNÝCH OTÁZOK (LEGISLATÍVNE ÚPRAVY)
2. FINANČNÉ ZABEZPEČENIE – ZABEZPEČENIE UDRŽATEĽNOSTI
3. URČENIE LEGISLATÍVNEHO RÁMCA CDA
4. UDRŽANIE CERTIFIKÁCIE - SMIB (ISO/IEC 27001:2013)
5. ZAVEDENIE RUTINNEJ PREVÁDZKY
6. AKVIZÍCIA A STABILIZÁCIA KVALIFIKOVANÉHO ODBORNÉHO PERSONÁLU

Problémy

1. ONESKORENIA V IMPLEMENTÁCII (VO, DODÁVKY,
VSTUP DÁT Z PFI)
2. TECHNICKO-TECHNOLOGICKÉ
3. PERSONÁLNY MANAŽMENT
4. ADMINISTRATÍVNE ÚKONY Z HĽADISKA RIADENIA
PROJEKTOV OPIS (KONTROLNÉ MECHANIZMY)

Výzvy

- ZVÝŠENIE PRIEPUSTNOSTI SYSTÉMU
- NASADENIE FORMÁTOVÝCH ŠPECIALISTOV
- NASADENIE KURÁTOROV METADÁT V PFI A CDA
- SPOLUPRÁCA NA KONSOLIDÁCII METADÁT
- FINANČNE A PERSONÁLNE STABILIZOVAŤ CDA

Ďakujem za pozornosť.

<http://cda.kultury.sk/>